

4. 5. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zaměstnávání v zemích EU/EHP a Švýcarska

Obsah:

- [Nařízení o imigraci a registraci pracovníků z přístupujících států \(Velká Británie\)](#)
Soubor ke stažení: narizeni.pdf, **velikost:** 171,80 KB, **aktualizace:** 27.4.2004
- [Pracovní překlad oficiální informace zákona EU-Erweiterungs-Anpassungsgesetz \(Rakousko\)](#)
Soubor ke stažení: rakousko.pdf, **velikost:** 106,35 KB, **aktualizace:** 30.4.2004
- [Přístup na trh práce SRN](#)
Soubor ke stažení: trh_SRN.pdf, **velikost:** 259,03 KB, **aktualizace:** 27.4.2004

Informace o přechodném období pro volný pohyb pracovníků

Upozornění: Všechny zde uvedené informace jsou bez právní závaznosti a záruky.

Přechodné období není ve Smlouvě o přistoupení České republiky k Evropské unii upraveno jednoznačně a stále zůstává řada otázek nezodpovězena. Tento materiál obsahuje shrnutí veškerých dostupných poznatků, které jsou již v tuto chvíli definitivně známy. Materiál je pravidelně aktualizován, a proto pokud v něm nenaleznete odpověď na vaši otázku, ani MPSV vám ji nebude schopno odpovědět.

Oficiální informaci Evropské komise o přechodném období v českém jazyce naleznete [zde](#).

Nijak se netýká jiných složek volného pohybu osob nebo pracovníků v rámci EU

- [přístup migrujících pracovníků a jejich rodinných příslušníků ke všem sociálním a daňovým výhodám, k bydlení či do odborů](#)
- [možnost využívat při hledání zaměstnání v jiném členském státě pomoci sítě EURES](#)
- [koordinace systémů sociálního zabezpečení](#) (tedy zachování nabytých nebo nabývaných práv ze sociálního pojištění, státní sociální podpory, sociální péče, dávek v nezaměstnanosti nebo zdravotní péče)
- [vzájemného uznávání odborné kvalifikace](#)
- [volebního práva do Evropského parlamentu a místních voleb](#)
- [práva volného pohybu ostatních skupin osob](#) (studentů, podnikatelů, turistů či důchodců) a [práv spojených s evropským občanstvím](#)

Na základě přechodného období **nelze zakázat nebo omezovat migraci občanů ostatních členských zemí**, je pouze možné odlišně od evropských pravidel upravovat jejich vstup na domácí trh práce.

Jakmile migrující pracovník získá přístup na trh práce, získává všechny výhody s tímto postavením spojené (včetně přístupu ke všem výhodám sociálního systému), jedinou výjimkou bude omezená možnost přístupu jeho rodinných příslušníků na trh práce.

Systémy sociálního zabezpečení spadají plně do pravomoci členských států, které je mohou upravovat plně podle svých potřeb. Nastavení sociálního systému ale musí respektovat zákaz diskriminace na základě státního občanství - dopad na migrující pracovníky z jiných členských států nesmí být horší než dopad na vlastní občany.

Detailnější popis přechodného období

Přechodné období pro volný pohyb pracovníků upravuje [Příloha č. V](#) Aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyprské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky a o úpravách smluv, na nichž je založena EU.

Přechodné období bude dále detailněji upraveno rozhodnutím Technického výboru pro volný pohyb pracovníků (orgán Evropské komise), jehož zasedání se Česká republika aktivně účastní. Rozhodnutí bude přijato v dubnu 2004.

Hlavním smyslem přechodného období je zaručit členským státům možnost chránit na základě svého vlastního rozhodnutí trh práce před potenciálním nebo faktickým přílivem migrujících pracovníků a pracovníc (dále jen pracovníků) z členských států přistupujících k Evropské unii 1. května 2004 (dále jen nové členské státy). Tato úprava se nicméně nevztahuje na Kypr a Maltu, které mají pro malou velikost svých trhů práce odlišný režim.

Přístupová smlouva České republiky obdobně poskytuje příležitost zavést recipročně podobná opatření vůči stávajícím členským státům (vůči těm státům, které přechodné období uplatní) a také chránit svůj trh práce před potenciálním nebo faktickým přílivem migrujících pracovníků z ostatních nových členských států. Jde tedy o nástroj, který dává možnost chránit trhy práce nejen stávajícím členským státům, ale i České republice.

Jde zároveň o nástroj, který je v porovnání s přechodným obdobím použitým při přistoupení Řecka, Španělska nebo Portugalska podstatně flexibilnější a umožňuje každému členskému státu postupovat individuálně, nikoliv jako součást jednoho bloku.

Přechodné období se týká pouze práva na volný přístup na trhy práce ostatních členských států, nevztahuje se na související práva migrujících pracovníků, například na přenositelnost práv ze sociálního pojištění, práva na stejné sociální a daňové výhody jako mají domácí pracovníci, práva koupit si nemovitost nebo práva na uznání své odborné kvalifikace. Do určité míry se přechodné období týká i práva rodinných příslušníků pracovníka mít stejný přístup na trh práce.

Informace, že některé členské státy omezí pro české občany přístup do svých sociálních systémů, jsou nepřesné. Úprava přechodného období nic takového neumožňuje a členské státy tak mohou svůj sociální systém měnit jen tím způsobem, že změní podmínky pro všechny občany Evropské unie, včetně vlastních. Čeští občané by tak měli mít stejné podmínky a stejné zacházení, jako budou mít občané ostatních členských států.

Volný pohyb pracovníků je v *acquis communautaire* upraven zejména v primárním právu (v článku 39 [Smlouvy o založení Evropského společenství](#)), rozvádí ho právo sekundární (zejména [Nařízení Rady EHS č. 1612/68 o volném pohybu pracovníků v rámci Společenství](#)) a judikatura Evropského soudního dvora.

Volný pohyb pracovníků v souhrnu znamená, že občané Evropské unie mají stejný přístup na trh práce jakéhokoli členského státu jako vlastní občané tohoto státu, tedy bez jakýchkoli omezení, povolení nebo dalších podmínek, které vlastní občané plnit nemusí.

Česká republika a stávající členské státy

Stávající členské státy podle úpravy přechodného období mají možnost po dobu až sedmi let omezovat přístup českých pracovníků na své trhy práce. Období sedmi let se dělí na tři samostatné etapy.

Po dobu prvních dvou let po přistoupení (tedy do 30. dubna 2006) **se přístup na trh práce a postavení českých pracovníků bude řídit výhradně národními opatřeními** (vnitrostátními právními předpisy) **nebo opatřeními, která vyplývají z platných dvoustranných dohod** (dále jen "národní opatření"), nikoliv *acquis communautaire* v oblasti volného pohybu pracovníků. V oblasti přístupu na trhy práce tak čeští pracovníci nebudou moci spoléhat na ustanovení *acquis communautaire* nebo pomoc ze strany Evropského soudního dvora. Stávající členské státy do 30. dubna 2006 mohou změnou národního opatření libovolně regulovat přístup českých pracovníků. Úprava by ale neměla v žádném případě být přísnější než ta, která platila k 16. dubnu 2003, tedy ke dni podpisu Smlouvy o přistoupení. Změnou národního opatření může stávající členský stát zaručit českým pracovníkům jednodušší přístup na svůj trh práce, dokonce až volný přístup, který se bude podobat volnému pohybu pracovníků. Stejně jako mohl členský stát v tomto období přístup českých pracovníků na svůj trh práce liberalizovat, může změnou zákona tento přístup zpřísnit. Nesmí však ve zpřísnění jít za stav platný ke dni podpisu Smlouvy o přistoupení.

Národními opatřeními bude nejpravděpodobněji úprava přístupu státních občanů z třetích zemí na trh práce ve formě nového nebo stávajícího zákona a dá se očekávat, že se přístup českých pracovníků na trh práce daného členského státu po 1. květnu 2004 nebude podstatně odlišovat od současného stavu (*přístup na trhy práce stávajících členských států bude podmíněn získáním povolení k zaměstnání*). Pracovníci z nových členských států při obsazování volného pracovního místa sice nebudou mít stejné postavení jako občané stávajících členských států, ale budou mít přednost před pracovníky z třetích zemí. To je významná kvalitativní změna v porovnání se současným stavem.

Volný přístup na trh práce daného stávajícího členského státu, ale ne na trh práce ostatních členských států uplatňujících národní opatření, budou mít čeští pracovníci, kteří na území daného státu budou k 1. květnu 2004 legálně pobývat a budou mít podle stávajících národních právních předpisů povolen přístup na trh práce (povolení k zaměstnání) na nepřerušenou dobu 12 měsíců nebo déle. Stejného práva budou požívat osoby, kterým byl takový přístup na nepřerušenou dobu 12 měsíců nebo déle povolen až po 1. květnu 2004. Toto právo potrvá, dokud dobrovolně neopustí trh práce daného stávajícího členského státu.

Změny nastanou k 1. květnu 2006. Před tímto datem připraví Evropská komise zprávu o dosavadní aplikaci přechodných období. Tuto zprávu přezkoumá Rada, kde již bude mít Česká republika standardní plnohodnotné zastoupení. Každý stávající členský stát na základě této zprávy bude muset před 30. dubnem 2006 oznámit Evropské komisi, zda hodlá i nadále používat národní opatření vůči českým pracovníkům nebo zda bude napříště uplatňovat bez dalších národních podmínek pouze *acquis communautaire* a zavede tak volný pohyb pracovníků s Českou republikou.

Národní opatření může stávající členský stát ponechat v platnosti nejdéle další tři roky (tedy do 30. dubna 2009). Pokud i po tomto datu budou vážné problémy na jeho trhu práce přetrvávat a oznámí-li příslušný členský stát, že i nadále hodlá používat národní opatření, pak je výjimečně možné přechodné období prodloužit o nejvíce dva roky. Nejpozději k 1. květnu 2011 bude mezi celou EU-25 zaveden volný pohyb pracovníků.

Česká republika může v každém případě ponechat v platnosti rovnocenná opatření ve vztahu ke státním příslušníkům daného stávajícího členského státu, který uplatňuje národní opatření ve vztahu

k českým pracovníkům. To znamená, že bude-li stávající členský stát omezovat určitým způsobem přístup českých pracovníků na svůj trh práce, může Česká republika zavést taková opatření, která budou stejně omezující nebo méně přísná vůči pracovníkům z daného členského státu. Zruší-li takový členský stát omezení volného pohybu pracovníků s Českou republikou, bude muset Česká republika svá omezení také okamžitě zrušit.

Oznámí-li členský stát, že vůči českým pracovníkům bude nadále uplatňovat pouze *acquis communautaire* (a tedy zavede volný pohyb), pak už se nemůže jednostranným opatřením na základě vlastního rozhodnutí nikdy vrátit k tzv. národním opatřením. Toto oznámení je možno učinit kdykoliv mezi 1. květnem 2006 a 30. dubnem 2011. Členský stát přitom může pro statistické účely nadále požadovat povolení k zaměstnání, ale tato vydává automaticky a jejich držení není předpokladem pro zahájení výkonu zaměstnání.

To nicméně neznamená, že se stávající členský stát nemůže bránit v případě narušení svého trhu práce migrujícími pracovníky z nového členského státu, se kterým má zaveden režim volného pohybu pracovníků. V takovém případě může požádat Evropskou komisi, aby oznámila plné nebo částečné pozastavení uplatňování volného pohybu pracovníků ve vztahu dvou daných členských států. O takovém pozastavení může rozhodovat na žádost jakéhokoliv členského státu Rada EU, která ho kvalifikovanou většinou může zrušit nebo změnit.

Přístup rodinných příslušníků migrujícího pracovníka na trh práce stávajících členských států je Přístupovou smlouvou také upraven. Za rodinného příslušníka se považuje manžel/manželka, jejich nezaopatřené děti nebo děti do 21 let věku.

Ti rodinní příslušníci, kteří budou s pracovníkem legálně bydlet na území stávajícího členského státu ke dni 1. května 2004, mají okamžitý plný přístup na trh práce tohoto členského státu. To se však nevztahuje na rodinné příslušníky pracovníka, kterému byl legálně umožněn vstup na trh práce členského státu na dobu kratší než 12 měsíců.

Rodinní příslušníci, kteří začnou s migrujícím pracovníkem legálně bydlet na území členského státu po 1. květnu 2004, ale v době uplatňování přechodného období, budou mít plný přístup na trh práce od okamžiku, kdy v dotyčném členském státě budou bydlet nejméně po dobu osmnácti měsíců. Od 1. května 2007 budou mít plný přístup na trh práce všichni rodinní příslušníci.

Každý stávající členský stát může přístup rodinných příslušníků na svůj trh práce upravit pro ně výhodnějším způsobem. V žádném případě ale není možné, aby se na české migrující pracovníky a jejich rodinné příslušníky vztahoval režim přísnější než režim pro podobné pracovníky ze třetích zemí.

Česká republika a ostatní nové členské státy

Přístupová smlouva upravuje také možnost chránit český trh práce před jeho narušením ze strany migrujících pracovníků z ostatních nových členských států.

Nové členské státy, včetně České republiky, nicméně vzájemně mezi sebou k 1. květnu 2004 uvolní své trhy práce. Čeští pracovníci tak budou moci využít volný přístup na trhy práce Polska, Maďarska, Slovenska, Slovinska, Estonska, Lotyšska a Litvy.

Bude-li přístup pracovníků z nějakého nového členského státu omezován ze strany libovolného stávajícího členského státu, pak se k tomuto omezení vůči k Estonsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Polsku, Slovinsku nebo Slovensku může přidat i Česká republika. Postup bude obdobný jako v případě popsaném výše, kdy stávající členský stát žádá Evropskou komisi, aby oznámila plné nebo

částečné pozastavení uplatňování volného pohybu pracovníků ve vztahu České republiky a nového členského státu. Takové omezení je možno uchovat v platnosti pouze pokud je daný nový členský stát omezován ze strany alespoň jednoho stávajícího členského státu.

Přechodné období na poskytování služeb

Přístupová smlouva obsahuje i možnost omezit přístup na trh práce při poskytování služeb v rámci volného pohybu služeb. Tuto možnost mají ovšem pouze Německo a Rakousko, a to po dobu, kdy uplatňují národní opatření na volný pohyb českých pracovníků. Po oznámení Evropské komisi budou společnosti založené v České republice v rámci poskytování služeb v Rakousku nebo Německu dočasně omezeny při pohybu a zaměstnávání svých pracovníků na území Rakouska a Německa. Jejich právo na přístup k zaměstnání v Německu nebo Rakousku bude podléhat národním opatřením těchto zemí.

Přístup zaměstnanců českých společností nesmí vést ke zpřísnění podmínek dočasného pohybu pracovníků v rámci poskytování služeb mezi Německem nebo Rakouskem a Českou republikou v porovnání s podmínkami k 16. dubnu 2003.

Česká republika může po oznámení Komisi a v rozsahu, v jakém bude Německo a Rakousko omezovat české firmy, přijmout rovnocenná opatření.

Toto omezení se ale týká pouze několika odvětví, nikoliv celého bloku služeb jako takového.

Ve vztahu s Německem se týká pouze stavebnictví včetně souvisejících oborů, čištění budov, zařízení a dopravních prostředků a činností v oblasti dekorace interiérů.

Ve vztahu s Rakouskem se týká pouze stavebnictví včetně souvisejících oborů, čištění budov, zařízení a dopravních prostředků, činností v rostlinné výrobě; terénních úprav zahrad, parků, sadů a jiných zelených ploch, řezání, tvarování a konečných úprav ozdobného a stavebního přírodního kamene, výroby kovových konstrukcí a jejich dílů, pátrací a ochranné činnosti, ostatních činností souvisejících se zdravotní péčí a sociálních prací a sociálních činnosti nespojených s ubytováním.

Postoje členských zemí EU/EHP a Švýcarska k liberalizaci v oblasti pohybu pracovníků

Pravidla volného pohybu osob neplatí jen v rámci Evropské unie, ale také v rámci Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska. Postoje jednotlivých států jsou pravidelně podle všech dostupných informací aktualizovány.

MPSV bohužel nemá bližší informace o podmínkách zaměstnávání státních občanů České republiky v těchto zemích, protože nám zatím žádné detaily nebyly poskytnuty. Vaše dotazy tak bohužel nebudeme schopni zodpovídat, protože veškeré naše informace jsou k dispozici v tomto dokumentu.

Očekáváme, že v období před vstupem všechny státy přijmou definitivní pozice a dojde také k vyjasnění detailního výkladu přechodného období. Veškeré dostupné definitivní informace poskytneme okamžitě veřejnosti na našich webových stránkách.

Pro získání dalších informací se můžete obracet na:

1. [Zastupitelské úřady členských států EU/EHP a Švýcarska v České republice](#)

2. Oficiální server evropských služeb zaměstnanosti [EURES](#), kde jsou obsaženy podrobné informace o možnostech volných pracovních míst na území všech států EU/EHP a Švýcarska včetně informací o pracovních a životních podmínkách v těchto zemích.
3. Oficiální server Ministerstva zahraničních věcí [EUROSKOP](#), kde naleznete vše o vstupu České republiky do Evropské unie.
4. [Bezplatnou telefonní informační linku o Evropské unii](#) na čísle 800 200 200. Operátoři, kteří linku obsluhují, jsou proškoleni v problematice a neustále si svoje znalosti rozšiřují na základě oblastí vašeho zájmu.

Nové členské státy (Maďarsko, Slovensko, Polsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva a Slovinsko) své trhy práce pro české pracovníky plně otevrou k 1. květnu 2004. Pro Maltu a Kypr platí odlišná úprava.

Belgie

Navzdory tlakům na liberalizaci, které projevuje více kandidátských zemí, Belgie k datu rozšíření tuto oblast liberalizovat nebude a využije přechodného období. Přechodné období upravuje královský výnos upravující královský dekret z 9.6.1999, týkající se provádění zákona z 30.4.1999 o zaměstnávání zahraničních pracovníků. Předpokládá však, že po uplynutí dvou let od rozšíření nebude shledán důvod pro pokračování omezování volného pohybu pracovních sil.

Dánsko

Dánsko již dříve po politické linii ústy předsedy vlády přislíbilo, že nebude aplikovat přechodné období na volný pohyb pracovních sil vůči novým členským státům již od okamžiku vstupu. K principům liberalizace pohybu pracovních sil přijala většina politických stran Folketingu návrh Dohody o přístupu občanů nových členských zemí EU na dánský trh práce po 1.5.2004.

Dohoda je založena na opatřeních zaměřených na zpřísnění podmínek pro získání nároku na některé sociální dávky pro všechny občany EU, zvýšené kontrole zneužívání nemocenské a na zajištění rovného postavení pro migrující pracovníky v pracovních vztazích - zejména co se týká odměňování.

Pracovníci z nových členských států nebudou v Dánsku potřebovat povolení k zaměstnání, ale vyžaduje se práce na plný úvazek a plnění mzdových předpisů ze strany zaměstnavatele, který musí být řádně registrován, platit daně a zrovna nestávkovat.

Příslušný zákon je projednáván v Parlamentu a očekává se jeho přijetí v dubnu 2004.

Více informací můžete nalézt na internetové stránce [Velvyslanectví Dánského království v ČR](#).

Finsko

Finská vláda v lednu 2004 rozhodla, že její pozice v otázce liberalizace volného pohybu pracovních sil zůstává beze změny a počítá pro české občany s používáním stávajícího režimu udělování pracovních povolení po přechodné období v délce dvou let. O dalším postupu bude rozhodnuto na základě vyhodnocení situace v prvních dvou letech po rozšíření. Principiálně nesmlouvavou pozici v oblasti liberalizace volného pohybu pracovníků v prvním období po rozšíření Finsko hodlá "změkčit" uplatňováním zjednodušeného a flexibilního přístupu při udělování pracovních povolení uchazečům o zaměstnání z nových členských zemí zejména tam, kde bude Finsko pracovní síly potřebovat a nebude je moci zajistit z vlastních zdrojů.

Příslušný zákon je projednáván v Parlamentu a očekává se jeho přijetí v dubnu 2004.

Francie

Francie hodlá po první dva roky využívat možnosti omezovat přístup českých pracovníků na svůj trh práce s tím, že na sklonku druhého roku zváží další kroky. Francie však hodlá v krátké době usnadnit vstup pracovníkům v oblasti informačních technologií a obchodu a studentům z nových členských států.

Domluva ministrů práce a sociálních věcí České republiky a Francie dala podnět k zahájení jednání o uzavření dvoustranné smlouvy, která by zjednodušila přístup některých kategorií českých pracovníků na francouzský trh práce. Jednání ještě nebyla zahájena.

Příslušný zákon je projednáván v Parlamentu a očekává se jeho přijetí v dubnu 2004.

Irsko

Příslušný zákon pro zajištění volného pohybu pracovníků ode dne přistoupení byl již přijat a Irsko ve vztahu k českým občanům uplatňuje komunitární přednost. V praxi to znamená, že od 1.5.2004 nebudou irské orgány po českých občanech vyžadovat pracovní povolení a ti budou moci plně využít pravidel volného pohybu.

Island

Volný pohyb pracovních sil je i součástí Dohody o Evropském hospodářském prostoru, jehož smluvní stranou je i Island. Vláda již předložila zákon, který počítá se zavedením dvouletého přechodného období.

Itálie

Itálie ačkoliv ústy svých předních politiků několikrát zdůraznila, že liberalizace přístupu českých pracovníků na italský trh práce není problémem, zavede v nejbližších týdnech přechodné období, které bude obsahovat i kvótu pro zjednodušený přístup pracovníků z nových členských zemí na italský trh práce.

Více informací můžete nalézt na internetové stránce [Velvyslanectví Italské republiky v ČR](#).

Lichtenštejnsko

Lichtenštejnsko hodlá využít možnosti použít přechodné období pro volný pohyb pracovníků, jak dovoluje Smlouva o Evropském hospodářském prostoru, ke které přistupují všechny kandidátské státy. Příslušný zákon je již projednáván v Parlamentu.

Lucembursko

Lucemburská vláda se rozhodla využít dvouleté přechodné období pro volný pohyb pracovníků. V dubnu 2004 by měl být vydán velkovévodský výnos, který v případě zájmu lucemburského zaměstnavatele o českého pracovníka zajistí, že úřad práce automaticky vydá pracovní povolení.

Německo

SRN hodlá využít možnosti použít přechodné období pro volný pohyb pracovníků, které prosazovalo již při samotných jednáních o přistoupení. O dalším postupu bude rozhodnuto na základě vyhodnocení situace v prvních dvou letech po rozšíření.

Příslušný zákon (Gesetz über den Arbeitsmarktzugang im Rahmen der EU-Erweiterung) byl již přijat. Souhrnnou informaci o přístupu na německý trh práce naleznete v českém překladu [zde](#).

Používání přechodného období pro volný pohyb pracovníků bude zmírněno používáním v současné době platných dohod o přístupu českých pracovníků na německý trh práce (jedná se o Ujednání o postupu při zprostředkování zaměstnání v SRN československým zájemcům na dobu nejvýše tří měsíců v průběhu jednoho roku, Dohodu o vzájemném zaměstnávání československých a německých občanů za účelem rozšíření jejich odborných a jazykových znalostí a Dohodu o vysílání československých pracovníků z podniků se sídlem v České a Slovenské Federativní Republice k zaměstnání na základě smluv o dílo). Tyto smlouvy budou i nadále platit. Uzavřením nové smlouvy by bylo možno přístup českých pracovníků ještě vylepšit. V květnu 2003 byla na toto téma vedena první jednání mezi zástupci MPSV ČR a Spolkového ministerstva hospodářství a práce a Spolkového úřadu práce SRN o podmínkách a rozsahu zaměstnávání českých občanů v SRN v průběhu přechodného období.

Jednání potvrdila, že SRN čeká na přijetí nového přistěhovaleckého zákona, který by měl tvořit legislativní rámec pro liberalizaci přístupu na německý trh práce. Ten zatím přijat nebyl.

Více informací můžete nalézt na internetové stránce [Velvyslanectví Spolkové republiky Německo v ČR](#).

Nizozemsko

Nizozemská vláda v lednu 2004 rozhodla o otázce volného pohybu pracovních sil. Nizozemský zaměstnavatel bude muset i nadále žádat pro pracovníky z České republiky o povolení k zaměstnání. Před vydáním povolení k zaměstnání bude přezkoumána možnost obsadit volné pracovní místo nizozemským pracovníkem, soulad pracovní smlouvy s obecnými pracovními a platovými podmínkami - zejména z hlediska respektování nizozemské minimální mzdy a také zajištění odpovídajícího ubytování.

V některých sektorech dojde nicméně od 1. května 2004 k částečné liberalizaci a při vydávání povolení k zaměstnání se nebude zkoumat možnost obsadit volné pracovní místo nizozemským pracovníkem, což zkrátí celou proceduru z cca 10 týdnů na 1-2 týdny. V současné chvíli se částečná liberalizace bude vztahovat na profese:

- Mezinárodní doprava: řidiči

- Vnitrozemská vodní doprava: námořník a kormidelník
- Zdravotnictví: radioterapeutický laborant, radiodiagnostický laborant
- Masný průmysl, jatka: řezníci a vykostovači

Norsko

Volný pohyb pracovních sil je i součástí Dohody o Evropském hospodářském prostoru, jehož smluvní stranou je i Norsko. Čeští pracovníci tedy budou i nadále potřebovat povolení k zaměstnání, k jeho vydání ale budou potřebovat pouze sjednanou práci na plný úvazek za platových a pracovních podmínek stejných, jaké jsou platné a běžné podle norského zákoníku práce. Při vydávání povolení k zaměstnání se nebude nadále prověřovat, zda dané volné místo je obsaditelné domácími pracovníky a osobami jim na roveň postavenými. Pokud si zaměstnání najde, bude muset u příslušného úřadu (norské cizinecké policie) podat žádost o pracovní povolení. Práci bude moci zahájit až po obdržení pracovního povolení.

Příslušný zákon bude projednáván v Parlamentu v dubnu 2004.

Portugalsko

V otázce volného pohybu pracovních sil Portugalsko zatím stále drží stanovisko využít přechodného období. Ačkoliv je obecně velmi příznivě nakloněno maximální liberalizaci v této oblasti, zohledňuje při rozhodování situaci, kdy velké členské země hodlají použít přechodné období a obává se, že by se vystavilo nadměrnému přílivu pracovních sil, pakliže by liberalizovalo volný pohyb pracovníků bez toho, že by k takovému kroku přistoupila EU jako celek.

Portugalsko projevilo zájem o sjednání dvoustranné smlouvy o zaměstnávání, která by liberalizovala podmínky přístupu českých pracovníků na portugalský trh práce. Jednání ještě nebyla zahájena.

Rakousko

Rakousko o jakékoli liberalizaci neuvažuje a hodlá využít možnosti použít přechodné období pro volný pohyb pracovníků, které prosazovalo již při samotných jednáních o přistoupení.

Příslušný zákon (tzv. EU-Erweiterungs-Anpassungsgesetz) byl již přijat. Oficiální informaci je možno nalézt na internetové stránce [Spolkového ministerstva hospodářství a práce](#). Pracovní překlad oficiální informace je k dispozici [zde](#)

Stále otevřenou možností liberalizace přístupu českých pracovníků na rakouský trh práce je sjednání dvoustranné smlouvy o zaměstnávání. Otázka ratifikace již v srpnu 2001 podepsaných, ale z rakouské strany stále neratifikovaných, mezistátních dohod o zaměstnávání příhraničních pracovníků a stážistů (praktikantů) je znovu a znovu nastolována na jednáních ministra práce a sociálních věcí s rakouskými partnery. Rakouská strana nicméně neočekává, že by přistoupila na jiný režim než zákonný režim, který bude platit pro všechny nové členské státy.

Více informací můžete nalézt na internetové stránce [Velvyslanectví Rakouské republiky v ČR](#).

Řecko

Řecko rozhodlo, že nehodlá liberalizovat volný pohyb pracovníků a pro české občany počítá s používáním stávajícího režimu udělování pracovních povolení po přechodné období v délce dvou let. O dalším postupu bude rozhodnuto na základě vyhodnocení situace v prvních dvou letech po rozšíření.

Španělsko

Španělská strana přijala Memorandum o aplikaci dvouletého přechodného období pro volný pohyb pracovních sil. Přechodné období bude využito na dobu nejméně dvou let s tím, že před koncem tohoto období Španělsko přezkoumá uplatňování národních opatření na základě všeobecné situace na trhu práce nových členských zemí jako celku, všeobecné situace na trhu práce stávajících členských zemí a zprávy Evropské komise.

Švédsko

Švédsko plně otevře svůj trh práce pro české pracovníky hned od 1.května 2004. Pokud chcete ve Švédsku pracovat, potřebujete doložit potvrzení o zaměstnání obsahující trvání a povahu zaměstnání. Potvrzení musí být písemné a podepsané zaměstnavatelem. Mělo by obsahovat jméno, adresu a telefonní číslo společnosti zaměstnavatele a kontakt na pověřenou osobu. Vaše žádost musí obsahovat registrační číslo společnosti a specifikaci pracovních povinností. Je možné použít potvrzení od Švédské migrační komise (Swedish Migration Board) Anställningsintyg för medborgare från EU/EES, MIGR 227011.

Podrobnosti je možno nalézt [zde](#).

Švýcarsko

Švýcarsko je zapojeno do volného pohybu osob v rámci Evropské unie skrze dvoustrannou dohodu mezi Švýcarskem a EU o volném pohybu osob. Tato dohoda také obsahuje přechodné období pro pohyb pracovníků z členských států Evropské unie do Švýcarska.

Jednání o adaptaci této dohody v souvislosti s přistoupením dalších deseti nových členských států k Evropské unii jsou stále otevřena. Poslední vývoj naznačuje, že dohoda bude změněna tak, že čeští pracovníci budou ve Švýcarsku podléhat stejnému režimu, jaký bude platný pro ostatní stávající členské státy. Přechodné období pro volný pohyb pracovníků tak zřejmě bude platit i pro Švýcarsko. Jednání nicméně nebyla zatím uzavřena.

Spojené království Velké Británie a Severního Irska

Velká Británie dostala svému příslibu a uvolnila přístup na svůj trh práce. Příslušný zákon bude proveden nařízením vlády ve formě tzv. schvalující rezoluce (nařízení vlády nemůže vstoupit v platnost, pokud nebude předtím schváleno parlamentem). Prováděcí předpis zavádějící registraci pracovníků bude projednáván v Parlamentu poslední dubnový týden. Pokud s ním obě komory vysloví souhlas, vstoupí v platnost od 1.5.2004.

Stávající systém pracovních povolení bude nahrazen systémem povinné registrace pracovníků z nových členských států. Ta bude povinností pracovníka. Doklad o registraci (certifikát), který bude obsahovat údaje o tom, kde a pro koho pracuje, bude zároveň prokazovat legálnost jeho pobytu ve VB. Registrace bude podléhat poplatku 50 GBP. Povinností zaměstnavatele bude kontrolovat, zda je zaměstnanec řádně evidován. Detaily v českém jazyce je možno nalézt [zde](#).

Poslední vývoj ukazuje, že britská vláda uvažuje o možnosti změny systému sociálních dávek, který by ztížil přístup ekonomicky neaktivních migrantů k sociálním dávkám.

Více informací můžete nalézt na internetové stránce [Velvyslanectví Spojeného království Velké Británie a Severního Irska v ČR](#).

Zdroj: MPSV ČR

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz